

КОНКУРЕНЦИЯ МЕЖДУ ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ

НОРМАТИВНА УРЕДБА

чл. 219 от ДОПК.

**I. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ПОГАСЯВАНЕ НА ВЗЕМАНИЯТА ВЪВ
ФАЗАТА НА ДОБРОВОЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ.**

Съгласно чл. 169, ал. 1 от ДОПК, публичните вземания се погасяват в следната последователност - главница, лихви, разноски. Под "разноски" цитираната разпоредба има предвид разноските като елемент на публичното задължение, направени от публичния взыскател до започване на принудителното събиране на вземането. Разпоредбата на чл. 169, ал. 1 от ДОПК единствено указва, че когато длъжникът освен главницата по един изпълнителен титул дължи лихви и разноски и попадащата се на взыскателя сума не е достатъчна да покрие всичко, най-напред се погасява главницата, след това лихвите и най-накрая разноските.

**II. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ПОГАСЯВАНЕ НА ВЗЕМАНИЯТА СЛЕД
ОБРАЗУВАНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНО ДЕЛО.**

След образуване на изпълнителното дело, съгласно чл. 169, ал. 5 от ДОПК, публичният изпълнител разпределя постъпващите суми в следната последователност: разноски, главница, лихви. Според тази хипотеза, длъжникът е лишен от възможността да заяви за погасяване избрано от него публично вземане, също така погасяването на задълженията за данъци по реда на тяхното възникване, не се прилага. Това е така, защото в случаите на висящо производство за принудително събиране, образувано пред публичния изпълнител се извършват действия по принудително събиране на разнородни публични вземания и когато сумите, постъпили от изпълнението не са достатъчни за погасяване на цялото задължение са приложими правилата за разпределение на суми, установени с разпоредбата на чл. 219 от ДОПК. Тази разпоредба, предвижда погасяване на публичните вземания по редове в следната последователност:

КОНКУРЕНЦИЯ МЕЖДУ ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ

1. за данъчни и митнически задължения, и задължения за задължителни осигурителни вноски – съразмерно;

2. за други публични задължения, които постъпват направо в републиканския и/или местния бюджет – съразмерно;

3. за други публични вземания – съразмерно.

На практика, от постъпилата от изпълнението сума, публичният изпълнител трябва най-напред да задели необходимата сума за пълното погасяване на разноските по изпълнителното дело, на основание чл. 169, ал. 5 от ДОПК. Съгласно разпоредбата на чл. 240, ал. 1 от ДОПК под „разноски”, които са за сметка на длъжника и се погасяват по реда на чл. 169, ал. 5 от ДОПК се има предвид всички разноски, свързани с обезпечаването и принудителното изпълнение на публичните вземания. В случай, че след приспадането на разноските по изпълнителното дело, от постъпилата за разпределение сума останат парични средства и при условие, че производството е за събиране на разнородни публични вземания, а имуществото на длъжника не е достатъчно за удовлетворяване на пълния размер на тези вземания, паричните средства се разпределят до изчерпването им от публичния изпълнител в последователност, по редове, съобразно правилата за конкуренция между публичните вземания по реда на чл. 219 от ДОПК. Разпределението на сумата, предвидена за съответния ред се извършва съразмерно спрямо всеки вид задължение от този ред. При наличието на няколко изпълнителни титула, с които са определени еднакви по вид публични задължения, разпределението на припадащата се сума се извършва в последователност главница и лихва, по реда на възникване на задължението, по аналогия чл. 169, ал. 4 от ДОПК или общият принцип, прогласен в чл. 76, ал. 1 от ЗЗД, че при наличието на няколко еднородни задължения, еднакво обременителни за длъжника, се погасява най-старото. Това правило на разпределение се налага от една страна, с цел предотвратяване изтичането на давностния срок за погасяване на най-старото публичното вземане, а от друга с цел защита интереса на длъжника, чрез погасяване на неговото най-утежняващо публично задължение.

Изключение правят разноските по чл. 240, ал. 3 от ДОПК, свързани с прехвърляне на вещта или въвод във владение, които са за сметка на купувача, които безспорно не са елемент от публичното вземане, и в този смисъл редът за тяхното погасяване не се определя

КОНКУРЕНЦИЯ МЕЖДУ ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ

от нормата на чл. 169, ал. 1 от ДОПК, а следва да се реши в зависимост от реда за предпочитително удовлетворяване, установен в разпоредбата на чл. 136, ал. 1, т. 1 от Закона за задълженията и договорите.

За извършеното разпределение публичният изпълнител издава разпореждане, което се изпраща на публичните вискатели. Спор между тях относно извършеното разпределение се решава от министъра на финансите или оправомощено от него лице.

С оглед на изложеното, с паричните средства, получени в хода на производството по принудително изпълнение, на първо място следва да се погасяват разноските, свързани с обезпечаването и принудителното изпълнение на публичните вземания. Остатъкът служи за удовлетворяване на публичните вземания съгласно реда, установен в чл. 169, ал. 1 и чл. 219, ал. 1 от ДОПК.

III. ДЕЙСТВИЯ НА ПУБЛИЧНИЯ ИЗПЪЛНИТЕЛ СЛЕД ПОГАСЯВАНЕ НА ВЗЕМАНИЯТА ПО ИЗПЪЛНИТЕЛНОТО ДЕЛО.

искът се предявява пред съда, в района на който е постоянният адрес или седалището на ответника

Съгласно чл. 255 от ДОПК в 7-дневен срок след покриване на разноските по обезпечаването и принудителното събиране, както и на публичното вземане в неговата цялост (главница и лихвите), длъжникът се уведомява за сумата, останала след разпределението, и тя се превежда по сметка, посочена от него, а ако не е посочил такава, сумата остава в НАП и служи за прихващане с други публични вземания.

Независимо от разпоредбата на чл. 255 от ДОПК, обаче, във всички случаи на наличие на остатък по набирателната сметка след погасяване на всички вземания на НАП от задълженото лице, този остатък представлява недължимо платена сума, по отношение на която следва да се приложи процедурата по чл. 128 и сл. от ДОПК от орган по приходите, в случай че срещу лицето няма образувано изпълнително дело.

КОНКУРЕНЦИЯ МЕЖДУ ПУБЛИЧНИ ВЗЕМАНИЯ

В случай, че и след това останат надвнесени суми, следва да се приложи нормата на чл. 170 от ДОПК.

В случаите, в които няма образувано изпълнително производство срещу задълженото лице, включително след прекратяване на такова, поради погасяване на сумата вследствие на извършеното разпределение от публичния изпълнител и липсват и текущи задължения, следва да приложи процедурата по прихващане и възстановяване по реда на чл. 128 от ДОПК от орган по приходите при Дирекция/отдел «Контрол».

Внимание! Следва да се има предвид, че разпоредбите на чл. 192 и чл. 193, ал. 3 от ДОПК са специални по отношение на чл. 255 от ДОПК и изключват неговото приложение.